

دریافت وام ، دلیل ورود ایران به سنتو

۲۶ مرداد ۱۳۹۵ ساعت ۹:۲۵

دو سال پس از انعقاد پیمان بغداد، در سال ۱۳۳۶ حسین علاء (وزیر دربار) خطاب به جان فاستر دالس (وزیر امور خارجه امریکا) می‌گوید: «همان طور که احتمالاً اطلاع دارید، بیشترین رقم هزینه کشور به تسلیحات نظامی اختصاص دارد. ما به عنوان عضو پیمان بغداد، این ضرورت را نه فقط در مورد امنیت خود بلکه امنیت متحدان و دوستانمان قلمداد می‌کنیم. در نتیجه از دوستان و همپیمانان خود می‌خواهیم که مسائل ما را درک کنند.»

مهدی جنگروی

با وقوع کودتای ۲۸ مرداد، شاه و دربار از بحران عبور کردند. کمکهای مالی امریکا امکان نظامیگری را فراهم کرد و این گرایش بعدها به مدد سرازیر شدن دلارهای نفتی به اوج رسید. پس از انعقاد قرارداد کنسرسیوم در سال ۱۳۳۳ و برکناری دولت کودتا، دوباره دربار رونق گرفت و شاه که گمان می‌کرد تنها راه غلبه بر مشکلات داخلی و بحرانهای منطقه‌ای نظامیگری است اقتصاد نفتی ایران را معطوف به گسترش و توسعه تشکیلات نظامی و خرید تسلیحات کرد.

حسین علاء، این آخرین حلقه از رجال استخواندار قاجار برای چنین روزی برگزیده شده بود. کسی که به رغم گرایش آشکار به سیاستهای انگلستان، چندی در همراهی با قوام به امریکا نزدیک شده بود. علاء به سبب نرمش در موضعگیریها، برای چنین روزی مناسب می‌نمود. در آن سالها بیش از آنکه امریکا از نفوذ شوروی در خاورمیانه نگران بوده باشد، جمال عبدالناصر زبان مشترک اعراب، انگلستان را به وحشت انداخته بود. برای پیشگیری از نفوذ و گسترش نهضت مصر، ایران می‌بایست در رأس پیمان نظامی باشد؛ «پیمان بغداد» (که بعدها با خروج بغداد از آن به «پیمان سنتو» شهرت یافت). کشورهای ایران، عراق، ترکیه و پاکستان زیرنظر انگلستان اعضای پیمان بغداد بودند.

فریاد مظفرعلی ذوالقدر در شبستان مسجد سپهسالار، پژواک نفرت عمومی مردم از انگلستان بود. از بداقبالی ذوالقدر گلوه در لوله گیر کرد و مجلس ختم سیدمصطفی کاشانی مصادف با فوت علاء نشد. ذوالقدر که خشت را از جای رفته دید سراسیمه بر سر و روی علاء یورش آورد. با این ترور نافرجام پرونده ۱۰ ساله یک گروه مسلح اسلامی بسته شد. سرانجام علاء با سر و روی باندپیچی شده که نشان اعتراض مردم به عضویت ایران در پیمان بغداد بود برای شرکت در کنفرانس به بغداد رفت.

دو سال پس از انعقاد پیمان بغداد، در سال ۱۳۳۶ حسین علاء (وزیر دربار) خطاب به جان فاستر دالس (وزیر امور خارجه امریکا) می‌گوید: «همان طور که احتمالاً اطلاع دارید، بیشترین رقم هزینه کشور به تسلیحات نظامی اختصاص دارد. ما به عنوان عضو پیمان بغداد، این ضرورت را نه فقط در مورد امنیت خود بلکه امنیت متحدان و دوستانمان قلمداد می‌کنیم. در نتیجه از دوستان و

همپیمانان خود می‌خواهیم که مسائل ما را درک کنند». درک مسائل ایران قبل از انقلاب ، بیش از هر چیز به مفهوم دریافت وامهای گوناگون بود.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۱۰۹۷/سنتو-ایران-ورود-دلایا-وام-دریافت-۲۱۰۹۷>